

Для нас дорогі батьки,
дорогі діти, близькі,
родичі; але всі уявлення
про любов до чого-небудь
поєднані в одному слові:
ВІТЧИЗНА.

ЦИЦЕРОН

4 (682)
25 січня
2018 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (0342) 53-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600729127 в ПАТ «АКБ Львів» МФО 325268, код 36117309. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

БУЛА ТАКА ОКАЗІЯ

Дивні ці наші високопосадовці. Коли пруться у владу – скільки вишиванок порвуть на собі, клянучись у вірності Україні, у прагненні послужити народові вірою і правдою. І ми піддаємось. Переважно зачаровані цією популістською риторикою, а почасти і за гречку віддаємо їм свій голос: «Ідіть і керуйте! Вірно, чесно, справедливо...»

Та, на велику прикрість, нас із такою ж послідовністю і наполегливістю обманювали, нами маніпулювали, пускали туману. На щастя, усвідомлення цього все частіше навідує наші голови, і є надія, що прийде час, коли нарешті протверезимося від дурману, яким нас обкурюють політики. Добре, що цьому сприяють і незалежні ЗМІ.

Оце днями «Радіо «Свобода» та «UA Перший» у спільному проєкті показали сюжет про новорічний тижневий відпочинок нашого Президента на Мальдівах. «Що ж, йому теж потрібно відпочивати від трудів праведних. Ось з якими потугами вдалось нарешті внести проєкт Закону про Антикорупційний суд у парламент», скаже хтось. Справді, чому б ні? Але чому це було так утаємничено від суспільства, чому він перебував на орендованому острові під вигаданим ім'ям «містер Петро інкогніто»? Зрештою, є і питання: як Глава країни, що воює, Верховний головнокомандувач може конспіративно покинути її? А якщо б сталися якісь форсмажорні обставини, як під час драйву чи перельоту, зрештою, в самій країні, якби почався широкомасштабний наступ на фронті, кому передане керівництво?.. Вже не говорю, що витратити 500 тисяч доларів (а це 14 млн. грн.) на тижневий відпочинок (хай і своїх) очільникові нездоланого народу якось непристойно. Тим більше, що в Карпатах порожнем стоїть державна дача «Синьогора». І не лише вона. А втім, хіба це вперше? Зустрічали ж його інкогніто і на пляжах Іспанії...

Не згадував би цю okazію, якби голова фракції БПП у Верховній Раді Артур Герасимов ні сіло, ні впало не висунув ідею ухвалення закону про боротьбу з фейками. Вона, може, й доречна, але задум явно спрямований на прихучення ЗМІ.

А втім видається, що відпочинок на Мальдівах Гарантові пішов на користь. Він нарешті підписав подання про призначення нових членів ЦВК. Після чотирьох років зволікання, адже термін повноважень 12-ти з 15-ох закінчився ще у червні 2014-го. А ще Президент пожалкував... «Дуже шкода, що не вдалося включити до порядку денного (минулої сесії Верховної Ради України – Б. В.) питання Апеляційного суду. Але не маю жодного сумніву, що на початку роботи наступної сесії це питання буде вирішене», сказав він на зустрічі з головою парламенту Андрієм Парубієм.

Його б слова та... депутатам у вуха. Бо те, який ентузіазм вони виявляли під час роботи у сесійній залі, породжує великі сумніви у їхній працеспроможності. Чи піддадуться їм кадрові рішення ще й щодо призначення керівників Рахункової палати, НБУ, аудиторів НАБУ, кількох міністрів, омбудсмена... А ще ж мають зняти з себе недоторканість, ухвалити новий виборчий кодекс... Чи дадуть собі раду, коли, як бачимо, працюють сляк-так, фактично влаштувавши собі канікули від кінця грудня до 6 лютого. Єдина надія на західних партнерів, які всіляко спонукають наших можновладців, політиків, чиновників таки бодай щось робити для країни. Подобається це комусь чи ні. Особливо тим, кому дуже пече, що вони спонукають нас боротися з корупцією. Зрештою, час нам самим фільтрувати тих, хто, прикриваючись популістськими гаслами, претяє у владу аж ніяк не для того, щоб служити народові.

Богдан ВІВЧАР

29 СІЧНЯ — ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ГЕРОІВ КРУТ

Над Крутами круки,
під круками Крути,
зійшлося юнацтво,
щоб волю здобути.
Сніги зледенілі
і темні іскриста,
за Крутами в скруту
зійшлося їх триста.
Білим снігом мело,
чорним громом гуло,
їх там триста як скло,
їх там триста як скло...

Богдан СТЕЛЬМАХ

ПАМ'ЯТІ ТРИДЦЯТИ

На Аскольдовій могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів
українців
Славних, молодих...

На Аскольдовій могилі
Український цвіт! —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.

На кого посміла знятись
Зрадницька рука?
Квітне сонце, грає вітер
І Дніпро-ріка...

На кого завзявся Каїн?
Боже, покарай! —
Понад все вони любили
Свій коханий край.

Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих. —
На Аскольдовій могилі
Поховали їх.

Павло ТИЧИНА

У НД «ПРОСВІТА»

НА ПРОСВІТЯНСЬКИХ ВЕЧОРНИЦЯХ

Дисотека «Українські вечорниці» у «Просвіті» вже стала відомою, масовою, дає можливість весело провести дозвілля, послухати українські танцювальні мелодії і сучасну музику, взяти участь у різних конкурсах («Фанти», «Пантоміма» та інших). Минулої неділі вони були присвячені Дню Соборності України. Тож конкурси були на історичну тематику.

Кожна справа, як у нас заведено, повинна починатися

ДАТА ІСТОРІЇ

УТВЕРДИТИ

«Віднині воедино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України, Західноукраїнська Народна Республіка... і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирили найкращі сини України. Віднині є єдина Незалежна Українська Народна Республіка...» Ці слова з Акта Злуки, проголошеного 99 років тому на Софійському майдані в Києві, ще раз нагадали учасникам урочистого віча, яке відбулося у понеділок біля пам'ятника творцям ЗУНР.

Сюди урочистою ходою під марші духового оркестру прибули кілька сотень небайдужих до нашої історії містян і просвітяни зі своєю хоруг-

ШКОЛА

Студенти-історики Євген Баран, Оля Третьякова, Петро Матейко, Світлана Андрейко з просвітянського осередку ПНУ ім. В. Стефаніка провели виховну годину в гімназії № 2 м. Івано-Франківська, присвячену сотій річниці проголошення неза-

АНОНС

СМОЛОСКИПНА ХОДА ПАМ'ЯТІ ГЕРОІВ КРУТ

29 січня в Івано-Франківську проведуть смолоскипну ходу до 100-річчя битви під Крутами.

Про це повідомляється на фейбк-сторінці Національний корпус Івано-Франківськ.

Колона пройде від Вічевого майдану, де попередньо відбудеться віче та фаєр-шоу, до Меморіального скверу. Вже у сквері відбудеться панахида за загиблими героями України

Старт ходи о 17.30 з Вічевого майдану.

СОБОРНІСТЬ НАЗАВЖДИ

вою. Після спільного виконання гімну «Ще не вмерла...» до монумента лягли

квіти від обласної і міської влади, громадськості.
(Чит. 2 стор.)

УРОК ІСТОРІЇ

лежності УНР та 99-ї річниці Акта Злуки. Майбутні вчителі розповіли учням про основні моменти ухвалення Акта, про IV Універсал, за яким було проголошено незалежність УНР та про живий Ланцюг єдності 1990 року. В. о. голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Михайло Січка також долучився до символічного уроку історії та поділився з учнями цікавими фактами з історії «Просвіти» у її 150-

річчя та її ролі у сучасному державотворчому процесі.

Особлива подяка викладачам Богданові Тимчуку, Христині Грабані за організацію цього заходу. Варто подякувати і голові «Меморіалу» Василю Тимківу за надані артефакти для справжнього відтворення подій та обставин тих часів.

Євген БАРАН,
голова просвітянського осередку історичного факультету ПНУ ім. В. Стефаніка

ЗАПРОШЕННЯ

У ПАЛАЦІ ПОТОЦЬКИХ БУДЕ БІЙ

Іванофранківців запрошують подивитися на видовищне дійство за участю найкращих реконструкторів країни – реконструкцію бою під Крутами.

Реконструкція відбудеться 28 січня о 14.00 – про це повідомив міський голова Івано-Франківська.

Для відтворення бою до Івано-Франківська приїдуть реконструктори зі Львова, Вінниці, Кам'янця-Подільського.

За словами Руслана Марцінка, це одні з найкращих реконструкторів в Україні. Мер запросив іванофранківців прийти подивитися на дійство.

ДАТА ІСТОРІЇ

УТВЕРДИТИ
СОБОРНІСТЬ НАЗАВЖДИ

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

Присутніх і всіх краян від імені обласної і міської влад зі святом вітав міський голова Руслан Марцінків. Він нагадав про випробування, які випали на наше прагнення до волі та єдності і які ми проходимо і нині війною з московським агресором на сході. Але Соборність – це не лише спільна територія, яку ми зараз відстоюємо, а й духовна єдність, спільні цінності, спільні ідеали, прагнення. Розуміючи це, Івано-Франківськ налагодив побратимство з донбаською Волновахою, у якій невдовзі освятимо храм УГКЦ, з Попасною, звідкіль приймаємо дітей на відпочинок, запрошуємо самодіяльні колективи на коляду. І в цих стосунках та зустрічах ми утверджуємо не лише свою територіальну, а й духовну єдність. Якби так тісно наші міста і містечка, селища працювали від початків Незалежності, то нині і війни не було б.

Від імені тих, хто проголошував Декларацію про державний суверенітет України і Акт Незалежності, краян вітав голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький. Він наголосив, що водночас ми відзначаємо 100-річчя проголошення IV Універсалом утворення Української Народної Республіки.

– Хоч державне об'єднання УНР і ЗУНР не утвердилось на роки і десятиліття, Соборність залишилася животворною ідеєю, переданою нащадкам у майбуття, – зазначив промовець. – Нам, нинішнім, важливо усвідомити, що ми зазнали поразки не стільки через брак військової потуги, хоч і це було, як через ідеологічний вплив різних п'ятих колон, серед яких нині є й ідеологія «руського міра», Православна Церква Московського патріархату й різні «зомбояшки»... Але попри всі намагання ворогів – військові й інформаційні – їм не здолати український дух, національну ідею утвердження української України.

Голова Всеукраїнського братства ОУН–УПА Богдан Борович навів історичні паралелі подій столітньої давності часів української революції і нинішньої боротьби за Незалежність. І тоді, і тепер у нас один ворог – Москва. І тоді, як і нині, вона посягла і посягає на нашу волю, Незалежність, Соборність. Та нині маємо такі взяті уроки з минулого і врешті-решт перемоги у цій одвічній боротьбі за право жити у своїй Незалежній єдиній Українській державі.

Над урочистим майданом, над містом зринули мелодії січових стрільців, «Червоної калини», «Ще не вмерла...»

А в обласному музично-драматичному театрі відбувся святковий концерт за участю академічного ансамблю пісні і танцю «Сіверські клейноди» з Чернігова. Присутні спільно заколядували «Бог предвічний народився!» Їх вітав голова обласної ради Олександр Сич, який наголосив, що Україна має вести родовід із Дня Соборності 22 січня 1919 року. «Звичайно, Соборність, проголошена тоді в Станиславові та на Софійській площі, не була зреалізована так само, як не була зреалізована українська державність у формі УНР і ЗУНР. Однак, цей історичний факт дає нам право вести свій родовід від тієї держави...», – сказав промовець.

Святочні заходи з нагоди Дня Соборності відбулися в усіх містах, містечках і районах області.

Богдан ВІВЧАР

АКЦІЇ

ФЛЕШМОБ «UNITED UKRAINE»: В АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ УКРАЇНЦІ З УСЬОГО СВІТУ

Українці, які проживають у різних частинах світу, беруть участь у Міжнародному флешмобі на підтримку єдності України «United Ukraine», повідомляє «Громадське радіо».

Так, у столиці Чехії Празі учні української суботньої школи 20 січня долучилися до флешмобу, написав посол України у Чехії Євген Перебийніс на сторінці у «Twitter».

ПРОЧИТАЙ І ВИРІЖ

НАЦІОНАЛЬНА

Президент підписав Закон, що дав старт медичній реформі, а Кабмін ухвалив базові документи, які дозволяють розпочати системні зміни, зокрема – Положення про Національну службу здоров'я України (НСЗУ).

Цей документ є ключовим для впровадження реформи фінансування системи охорони здоров'я. Розповідаємо, коли буде створено НСЗУ і які функції виконуватиме Служба, пояснює МОЗ.

КОЛИ І НАВІЩО
СТВОРЮВАТИМУТЬ НСЗУ

Національна служба здоров'я України – центральний орган виконавчої влади, що реалізовуватиме державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення. НСЗУ – це національний страховик, який укладатиме договори з закладами

Він опублікував фото школярів, які тримають у руках постери з написами «Україна єдина».

«Урок єдності у старших класах української суботньої школи «Ерудит» у Празі. Поговорили про події січня 1918 та 1919 років – 4-ий Універсал, Злуку, Крути та інші важливі сторінки української історії. І, звичайно ж, приєд-

налися до флешмобу #United-Ukraine», – написав посол.

Співробітники українських посольств активно долучаються до флешмобу, публікуючи світліни з Бразилії, Канади, Білорусі, Південної Африки.

Флешмоб «United Ukraine» – міжнародна акція в соціальних мережах на підтримку України.

ПРОЧИТАЙ І ВИРІЖ
НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я: ЯКА ВОНА

охорони здоров'я та закуповуватиме у них послуги з медичного обслуговування населення.

НСЗУ не володітиме коштами, які виділяються з держбюджету на оплату послуг медичного обслуговування населення. Гроші зберігатимуться на казначейських рахунках. НСЗУ контролюватиме дотримання умов договору. Якщо йдеться про лікарську помилку, то тут контроль залишається за МОЗ.

У січні буде оголошено конкурс на посаду голови Служби, і до липня НСЗУ буде утворена та розпочне роботу.

ПЕРШІ ПРЯМІ ВИПЛАТИ
ВІД НСЗУ

У кінці червня 2018 року починає роботу Національна служба здоров'я України. Перші заклади охорони здоров'я у статусі некомерційних комунальних підприємств підпишуть договори з НСЗУ. З цього часу ці медзаклади первинної допомоги почнуть отримувати

прямі виплати за надані послуги.

Заклади, що до цього часу не встигнуть пройти процедуру автономізації або все ще чекають, поки інші заклади їхнього міста, району чи ОТГ завершать цей процес, будуть і далі фінансуватися за рахунок медичної субвенції.

У цей же час буде розпочата робота з підготовки переходу закладів спеціалізованого і стаціонарного лікування на нову модель фінансування.

1 жовтня і 31 грудня – це друге і третє «вікно можливостей» для закладів первинної допомоги укласти контракт з Національною службою здоров'я та перейти з субвенції на прямі виплати за пацієнтів.

Зауважмо, що вже зараз є заклади, які завершили або проходять процес автономізації. Усі інші мають достатньо часу, щоб розпочати та завершити реорганізацію медичних закладів до липня 2018 року.

БИОМЕТРИКА

ТАК БАГАТО ОХОЧИХ

В області найвище в Україні навантаження на працівника ДМС: на одного припадає 1735 охочих отримати біометричний паспорт

Лише за минулий рік майже 150 тисяч прикарпатців виробили біометричні паспорти.

Про це розповів на прес-конференції в Івано-Франківську начальник управління Державної міграційної служби в області Сергій Саїв.

За 2017 рік підрозділи ДМС в області видали 141 525 біометричних паспортів, заявок було – 183 409. У 2016 році – 97 тисяч заяв.

«Поліграфкомбінат не встигає друкувати паспорти, зараз нову лінію тестують. Нам обіцяють,

що до березня питання затримок буде зняте. Термінові зараз виготовляють до півтора місяця, звичайні – до трьох місяців», – сказав Саїв.

В області працює 34 станції, закуплено 30 додаткових станцій, які зараз проходять тестування.

За словами Саїва, у ДМС не вистачає працівників. Зараз працює 169, управління подало заяву на збільшення кількості працівників на 60 осіб.

«1735 заявників припадає на одного працівника, це найбільше по Україні – це з виготовлення закордонних паспортів і ID-карток», – зазначив Саїв.

ПРОПОЗИЦІЇ

ПРИЙМІТЬ ВОЛОНТЕРА ІЗ США

Міська рада запрошує сім'ї з Івано-Франківська стати партнерами проекту «Розвиток громад» Корпусу Миру США в Україні.

Умовою для залучення волонтера є спільне проживання з сім'єю протягом шести місяців, щоб завдяки невимуженому спілкуванню з членами родини краще адаптуватися до місцевих умов і звичаїв та швидше опанувати мову.

КОМУНАЛКА

СОРТУВАТИ. ІНШОГО НЕ ДАНО

В Івано-Франківську готують нові правила благоустрою і будуть впроваджувати сортування сміття на контейнерних майданчиках.

З 1 січня набула чинності нова редакція закону про відходи, відповідно до якого українці повинні сортувати сміття, а невідсортоване і неперероблене заборонено захоронювати на полігонах. Великогабаритні, ремонтні та небезпечні відходи взагалі мають збирати окремо. Штраф за порушення цієї норми закону для населення становитиме від 340 до 1360 грн., а для юридичних осіб – від 850 до 1700 грн.

Однак як на практиці реалізовуватимуться вимоги цього закону, наразі достеменно не відомо. Зрештою, він не визначає механізму, яким чином і де повинно

вживатися та швидше опанувати мову.

Волонтер щомісяця вноситиме до сімейного бюджету частину коштів, які покриватимуть вартість харчування та спожиті комунальні послуги.

«Сім'я, яка прийматиме волонтера, матиме можливість познайомитись з американською культурою, вивчити англійську мову через активне

спілкування з її носієм та налагодити міжнародний діалог», – йдеться у повідомленні МВК.

Зацікавлених осіб просять звертатися до Христини Мельник, начальниці відділу інвестицій та капіталовкладень:

тел. сл.: (0342) 55-64-83, моб.: (096) 83-75-444, електронна адреса: invest@mvk.if.ua

житлової, комунальної політики і благоустрою Михайло Смушак.

Поетапно сортування сміття також впроваджуватимуть і безпосередньо на контейнерних майданчиках для збору ТПВ.

«Зараз думаємо над тим, яким чином і на які фракції. Швидше за все поки що це буде окремо пластик, окремо органічні та неорганічні відходи, окремо папір і картон», – пояснив Михайло Смушак.

НАГОРОДИ

ЗА ЗАСЛУГИ

калушанин, вояк Української Повстанської Армії Степан Петраш.

Учасника національно-визвольного руху в XX столітті з Івано-Франківщини 90-річного Степана Петраша, вояка Української Повстанської Армії, який брав участь в бойових діях як проти фашистських загарбників, так і проти військ НКВД, нагороджено орденом «За заслуги», інформувє прес-служба Президента.

Степан Петраш був засуджений до 10 років позбавлення волі. Відбував вирок сталінського режиму у Воркуті, де 1953 року взяв участь у повстанні. Звільнений 5 жовтня 1954 року. До України повернувся лише в 1972 році. З 2000 року Степан Петраш очолює станицю ветеранів ОУН–УПА Калушини. Попри вік активно проводить патріотичну роботу серед учнівської молоді. Є почесним громадянином Калуша.

ЗАКОН

ЗАБОРОНИЛИ
СЛОВО «ІНВАЛІД»

Президент Петро Порошенко підписав закон № 2249-VII, згідно з яким із законодавства вилючається термін «інвалід» і впроваджується термін «особа з інвалідністю».

Про це він написав у «Twitter». «Запроваджуючи у вжиток термін «особа з інвалідністю», ми, перш за все, робимо акцент на людині, а не на її інвалідності», – написав Порошенко.

Раніше повідомлялося, що депутати Верховної Ради 19 грудня підтримали законопроект, згідно з яким у 44 законах слова «інвалід», «особа з обмеженими фізичними можливостями», «інвалід війни» та «дитина-інвалід» у всіх відмінках і числах замінюються словами «особа з інвалідністю», «особа з інвалідністю внаслідок війни» та «дитина з інвалідністю».

Посвідчення, які видавались раніше людям з інвалідністю, залишаються дійсними.

У вересні 2016 року Верховна Рада офіційно замінила слово «інвалід» у Конвенції про права інвалідів, ратифікованій у 2009 році, поняттям «особа з інвалідністю».

Раніше повідомлялося, що 90 відсотків будівель та споруд в Україні не відповідають нормам доступності та не пристосовані до потреб осіб з інвалідністю.

ПРОЧИТАННЯ

НА СПОВІДАЛЬНІЙ ХВИЛІ

Саме так писав свою книжку сонетів «СологолоС» коломиянин – поет Василь Рябий. Її Івано-Франківська обласна організація Національної спілки письменників України висунула на здобуття Шевченківської премії.

«В мені живе весела світлотінь чи я у ній живу – нема різниці» – відкриває свою душу ліричний герой. Цей вислів може характеризувати суть творчості самого автора. Він, за вимогами творення, хотів би писати так, щоб не було видно слів. Так писати, щоб чути було музику, поки «цвіте трава і пахне океан». «Це таємниця світлобожа // – до істини невпинно йти // через тернове подорожжя, // через порожність марноти» («Речосуть»). Іти «Шляхами проб і помилок спасіння: // ішов, упав, бо час наздоганяв. // Ідосвід нагромадивсь потрясінням // відкрити страх спокуси пізнання» («Зрілопізнання»).

Отож сонетарій Василя Рябого – це самодостатня планета, на якій вистачає тем, форм, змісту, задумів, роздумів, таємниць і здогадок. Тут витає поетичний дух, який знайшов таке слово, таку образну систему, що книжка «СологолоС» стала унікальною. Літературознавець Ольга Шаф наголошує, що самобутній світ митця визначений широким спектром філософічних мотивів, естетичність його письма перетворюють його вінки на справжні поетичні шедеври.

В. К.: Чи пам'ятаєш, коли подружився з сонетом?

В. Р.: У десятому класі в Коломийській середній школі № 2, на літературному гуртку, який вів вчитель від Бога Володимир Романович Ріпещкий. Він, до речі, учив Василя Герасим'юка. Тоді й наримувався мені сонет. Дав його прочитати працівникові газети Едуардові Бондаренку, який мене підтримував. Але сонетів я більше не писав. Прокинулось бажання аж 1999 року, напередодні Великодня. Витворив вінок «Квадратобіг», який відкриває збірку «Вага агаВ». А далі мене

взяла в полон лексично – метафорична стихія і я вив'язав 30 вінків (333 сонети), що стали 2006 року збіркою «ЖалоколаЖ», яку через два роки було номіновано на найвищу премію. Читач може гортати мої книжки «Варта траВ», «Віно коконіВ», «Жар і міраЖ», де розміщені окремі вінки, а також 828 сонетних вінків у книзі «СологолоС».

В. К.: Бачу, окремі твої книжки мають паліндромні назви. Пишеш паліндроми. А чи не заважає ця форма сонетові?

В. Р.: Цим жанром віртуозно володіє Анатолій Мойсієнко, хто виколивав багато сонетів, зокрема, паліндромний. Ще хтось позитивно експериментує, певною мірою це «віночки» Віра Китайгородська і Маріанна Кіянговська, Юрій Назаренко («Королівський вінок сонетів»), Богдан Радиш-Маринюк та інші. Мова дзеркальна, курйозна, гнучка, своєрідно поетична, організовується способом мозаїки, утворюючи несподівані смисли. Якщо придивитись, можна помітити заголовки паліндромів у вінках. Слово ховається в слово, віддзеркалюється і являє дивовижну художню грань. Тому літературознавець Олена Логвиненко доречно порівняла мистецтво паліндрома з витинанкою в можливості осягнення глибини змісту слова до самого дна.

В. К.: У тебе є канонічні вінки з традиційними п'ятнадцятьма сонетами і є неканонічні з більшою і меншою кількістю сонетів. Як ти придумаєш їх?

В. Р.: Поетеса Галина Турелик, колишній заступник головного редактора журналу «Перевал», сказала, що нема потреби друкувати повністю мій вінок «Квадратобіг», бо він не зв'язаний останнім рядком. Я свідомо відмовився від цього елемента, бо сонети між собою зв'язані також мотивом, ледь вловлюваною інтонацією, енергією образного мислення. Повністю вінок опублікував журнал «Дзвін». А я для себе зробив відкриття –

подумав про малий вінок з меншою кількістю сонетів.

В. К.: Хтось тебе сприйняв як сонетяра, чи від когось ти зазнав несправедливої критики?

В. Р.: Було по-всякому. Телефонували. Письменник Дмитро Пилипчук привітав з успіхом, присвятив сонета, звернувся до Шевченківського комітету з проханням звернути увагу на сонетяра з Коломиї. А як зрадив мій книжці Степан Сапеляк, який написав післямову до книжки «СологолоС»! Та один столичний редактор (царствіє небесне) вперся, що це не сонетні вінки, а цикли. Шукав ганджу, щоб була причина не публікувати мої новації. Та якби він відкрив навчальний посібник Ольги Шаф «Вінки сонетів у сучасній українській літературі» і прочитав, що сонет – це різновид інтегративного ліричного циклу, то збагатив би своє пізнання із сонетознавства.

В. К.: Якщо хтось навчився добувати вогонь тертям дерева об дерево і вважає це вершинним досягненням, то твій «СологолоС» – це могутня ГЕС на ріці, яка живить енергією весь часопростір і не дає замулитися нашій мові. Читаю і насолоджуюсь як лексикограф і поет. Відчуваю нову музику слова, архітектоніку образів, це незвично в сонеті.

В. Р.: А може, й звично, коли пригадати, що сонет з італійської означає «звучати», «пісенька». То нема мовби нічого дивного, навіть тоді, коли сонет несе лірично-музичне звучання, якого вистачить, щоб освіжити форму і зміст. Тут відповідно змінюється роль тези й антитези, кульмінації, розмір вірша. Вчитуюсь у вінок «Доленота»: «там мова музики звучить // та хто ж бо нею плакати навчить, // якщо її присутності не чує». Зрозуміло, що з часом змінюється ключ. Як це видно з сонетів італійця Джакомо да Лентіні, який 1220 року першим написав сонет, чи Шекспіра. Шекспі-

рівський сонет різниться від італійського, має індивідуальну природу і своє поняття кано-нічності. Я ж обрав італійський, він мені ближчий.

В. К.: Ти творець сотень неологізмів. Твоя нова мова барвіста на нові слова. Як це вдалося?

В. Р.: Водночас в світі всі звучать слова // бряжчать чи ви-грають, дзвенять чи дзвонять. // І мова мові родичка жива // одна одну ніяк не наздоганять» («СологолоС»). І така творча атмосфера сприяє створенню нових сонетних моделей. Сонет знаходить нове образвираження, його наповнюють ново-твори, в чому нема ніякого гріха, якщо взяти до уваги змінюваність, оновлення ліричної енергії жанру. Це поетичний сад, до якого я запрошую.

В. К.: На погляд поета Романа Кудлика, який тебе благословив у літературу (Ніна Бічуга зауважила, що тобі пощастило на чителя), саме звучання сонета ставить заслін консерватизму форми, робить її живою, рухливою і віртуозною. Він каже, що можна подивуватися такій титанічній праці, «СологолоС» неможливо не почути в хорі поетичних голосів.

В. Р.: «Тримаюся за струмись теплої галузки» і відлунною на запитання такою строфою сонето-вінка «ВитомотиВ»:

У таємниці незрадливої душі,
куди кого магічно сологолос кличе,
навітриє вітристий вітер вітражив,
неначе спростування

спростувань незвичне.
В. К.: У твоєму доробку є навіть вінки з чотирьох, трьох, двох і навіть одного віршів.

В. Р.: Це не випадковість. Шукаючи нових граней формо-змісту, традиційні рядки сонетів переплітаються в різний спосіб, то початком, то завершенням, то повторенням тексту в модерних сонетів. Наприклад на чотирьох рядках тримаються два сонети вінка «Ламанолінія». Дзеркаль-ними є два сонети вінка з палін-

дромним заголовком «Тіне-зеніТ». Дзеркальність, до речі, характерна вінку «Ночедні». На-решті один в одному я створив вінок-сонет «Місцетьма», де повторюються 5, 9, 1 рядки. Вінок-сонет «Тугомелодія» має подовжену коду. Ці новації є формальними, належать до експериментальних зразків, які засвідчують можливості роз-витку сонетної форми.

В. К.: Пригадую, незабутня Ірина Жиленко, яка тебе помітила, сказала, що твій голос в поезії з жодним не сплутаєш. Це підтвердила кандидат філології Ольга Шаф, яка дослідила твою тематико-мотивну парадигму сонетотворчості та особливості її художньої реалізації у жанровій формі вінка сонетів, що підтвердило враження поетеси.

В. Р.: Якби я був епатажним автором, то мене б краще запам'ятали. А так хтось знає, хтось ні. Мій приятель не без іронії запитав, чим же я підкупив прин-ципову Ірину Володимирівну, що вона прихилилася до мого слова, хоч не була прихильницею сонетного жанру. Йй сподоба-лися «рябізми». Так само визнав мою сонетну творчість, підтри-мав Петро Перебийніс, хоча сам особливо не вдавався до сонет-ної форми.

В. К.: Критик і літературо-знавець Євген Баран у своїй «Недописаній книзі» пише: «Крок за кроком сей поет ішов до себе. Поволи і впер-то, моментами простакувати і по-галицьки (циганськи) передбачувано у своїй неперед-бачуваності. Але вже від де-кілих літ він є в ряді найціка-віших і найпрогностичніших українських поетів. Його книга «СологолоС» є зразком талано-витого служіння поетичному ремеслу. Сьогодні він один такий. Звати його Василь Рябий».

Дякую за розмову. Вірю, що тебе почують ті, хто не чув.

Спілкувався **Василь КЛІЧАК**, заслужений журналіст України

КОНТАКТИ

«ЕКТЕНІЯ» КОЛЯДУВАЛА В ПОЛЬЩІ

Цілий тиждень в час Різдва-них свят вокальний ансамбль «Ектенія», що діє при церкві Різдва Христового Рожнятова, в складі Ірини Русин, Тетяни Гулянич, Ірини Шлапак, Руслани Листван, Марії Михайлів перебував у місті Бидгошч Куявсько-Поморського воєводства республіки Польща з метою пропа-ганди і поширення українських звичаїв, традицій та налагод-ження культурологічних, про-світницьких українсько-поль-ських зв'язків.

На початку свого приїзду в сусідню країну просвітники взяли участь у спільному з місцевим ансамблем пісні і танцю «Полу-м'я» святковому концерті, який відбувся в міському центрі куль-тури міста Бидгошч. Аматори виступили з цікавою різдвяною програмою в студентській кап-лиці головного костелу міста Бидгошч, базиліці Святого Він-сента де Поля та в українській церкві і костелі міста Торунь, де їхні духовні співи місцеві укра-їнські громади зустріли схвильо-вано, зі сльозами на очах.

А на Святий вечір члени ан-самблю «Ектенія» були запро-шені до української родини біженця з Донеччини пана Анд-рія, що зараз проживає в Польщі. Разом колядували, розмовляли про Україну, про її сьогоднішній і завтрашній день.

А якими щирими, цікавими та відвертими були зустрічі ансамблю з віце-президентом міста Бидгошч Мирославом Коз-ловічем та з представниками депутата Європарламенту, керів-ника правлячої партії Косми Злотовського в його робочому

Вокальний ансамбль «Ектенія» в офісі віце-президента міста Бидгошч

офісі. Тут задушевно лунали колядки, духовні співи, велися щирі бесіди.

Члени ансамблю зі святко-вою різдвяною програмою побу-вали також у місцевому універ-ситеті Карла Великого та в уні-верситеті економіки «Вища школа аг'арна» й на академіч-ному концерті у «Вищій школі музичній».

Хвилюючою і зворушливою була зустріч «Ектенії» в Бид-гошському осередку для дітей і молоді – незрячих і слабозря-чих. Для вихованців осередку звучали колядки, рожнятівці дарували їм пам'ятні подарунки, солодоші.

Багато неповторних вражень почерпнули члени ансамблю під час відвідання місцевого музею імені Леона Величковського, вечірнього місцевого кінотеатру та після екскурсії в давнє істо-ричне місто Торунь.

Цю пам'ятну і змістовну поїздку в Польщу якнайкраще організував священник УГКЦ Роман Наритник із Рожнятова, який зараз служить для україн-ської громади у місті Бидгошч.

Марія МИХАЙЛІВ,

учасниця поїздки, просвітінка

ВАРТО УВАГИ

У КВІТНІ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ МАЄ ОБРАТИ СВОГО ЛІКАРЯ

Кожен українець з квітня має обрати свого сімейного лікаря, педіатра, терапевта та підписати з ним угоду про обслуговування.

Готуватися та шукати фахівця, який має стати першою довіреною особою в медицині для вашої сім'ї, потрібно вже, зазначає міністр охорони здоров'я Уляна Супрун.

«Що швидше ви знай-дете таку людину, то швидше перейдете на нові стосунки з системою охорони здоро-в'я і швидше реформа поч-неться особисто для вас. Обирайте уважно, аби знай-ти людину, якій ви довіряти-мете. Головна порада: ва-шого лікаря мають цікавити

ваші проблеми, він має хотіти вам допомогти і бути вмотивованим постійно вчитися та розвиватися, – застерігає міністр.

Супрун радить орієнту-ватися на рекомендації зна-йомих, консультуватися з іншими лікарями.

Обмежень за місцем ре-єстрації немає, а обслуго-вування у сімейного лікаря буде на 100 відсотків без-коштовним.

ДЛЯ ВОДІВ

А ЩО В АПТЕЧЦІ?..

В УКРАЇНІ ЗМІНЯТЬ СКЛАД АВТОМОБІЛЬНОЇ АПТЕЧКИ

Міністерство охорони здо-ров'я підготувало проект наказу, згідно з яким у мотоциклетних, автомобільних та автобусних медичних аптечках мають бути лише засоби для надання пер-шої допомоги при ДТП і не буде жодних таблеток.

Про це повідомила прес-служба відомства.

Оскільки за статистикою в ДТП 80 відсотків постраждалих помирають від втрати крові до приїзду швидкої, у мінімальну комплектацію аптечки насампе-ред будуть входити необхідні засоби для зупинки кровотечі: бинти різної ширини, серветки

тощо. Замість гумового джгута в автоаптечці буде механічний засіб для зупинки кровотечі типу САТ (які використовують НАТО і віднедавня ЗСУ). Такий джгут можна ефективно накласти самому собі самостійно навіть однією рукою.

Також усі медичні аптечки – мотоциклетні, автомобільні та автобусні – будуть оснащені інструкцією з покроковими діями при ДТП.

В оновлених аптечках не буде медичних препаратів, зокрема таблеток, які мають термін придатності й далеко не завжди вчасно оновлюються.

ШКОЛА БЕЗПЕКИ

БУТИ ГОТОВИМ ДІЯТИ

На Прикарпатті пройшов 7-ий Все-український дитячий рух «Школа без-пеки». Традиційний зимовий навчально-тренувальний збір «вишикував» у гір-ській місцевості близько двох сотень школярів із десяти регіонів України.

Організатори кажуть, що все не задля екскурсії, а щоб увести юних сміливців у курс рятувальної справи, йдеться в сюжеті ТРК «Вежа».

Вишкіл юних рятувальників тривав близько тижня. Школярі шукали потер-пілих під лавиною та вчилися їх транс-портувати за допомогою спеціального спорядження. Наводили та долали навісну переправу. А також – змагалися у вправності надання домедичної допо-моги.

За результатами змагань організа-тори нагородили переможців. Найста-ранніші школярі-рятувальники отри-мали дипломи, кубки, медалі та призи від «Школи безпеки». А ще – безцінні навички та незабутні враження.

У МОЗ вважають, що при наданні першої допомоги ліки не знадобляться.

«Це світовий досвід – не вклю-чати лікарські засоби в обов'яз-ковий склад автомобільних аптечок. За потреби ви можете доповнити власну аптечку необ-хідними вам ліками», – зазна-чили в прес-службі.

Востане склад автоаптечки переглядався Міністерством охорони здоров'я України ще 20 років тому. Нинішній проект наказу має на меті привести аптечки у відповідність до євро-пейських норм і стандартів.

Н. К.

НЕЗАБУТНІ

ЧИТАВ ІСТОРІЮ
У КАМЕНІ

У ці дні виповнилося б чи виповнюється 75 років Михайлові Головатому.

Народився у селі Братишів Тлумацького району. Та школу закінчив у с. Білий Яр Томської області (Росія), куди була депортована його сім'я. І там же – Томський інститут автоматизованих систем управління і радіоелектроніки (1965). Працював інженером-конструктором у Омську, з 1972 року – в Івано-Франківську на ВО «Промприлад». Голова осередку ТУМ в об'єднанні, один із засновників обласної організації НРУ (серпень 1989), член її першої Крайової ради. Депутат обласної ради 1-го демократичного скликання (1990–1994). Від 1992 р. до виходу на пенсію працював у облдержадміністрації – заступником начальника управління туризму і курортів.

Ще працюючи інженером, захопився краєзнавством. Став найавторитетнішим знавцем давньої забудови міста. На основі вивчення архівних матеріалів розкрив історію багатьох будинків в Івано-Франківську. Автор близько 200 публікацій в наукових збірниках, пресі, виступів на радіо і телебаченні. Автор книжок «Етюди старого Станіслава» (2007), «200 вулиць Івано-Франківська» (2010) та багатьох інших видань. А ще співав у ансамблі «Черемош». Був лауреатом обласної премії ім. І. Вагилевича (2001).

Для багатьох запам'ятався як співведучий культурної телепередачі «Вулиця», що 13 років поспіль виходила і далі виходить на ОТБ «Галичина».

В історії він залишиться як літописець Івано-Франківська. Його пом'яним у ці дні.

Теодор ДРОВНИЧ

ВАРТО ЗНАТИ

ВИХІДНІ У 2018-МУ:
ЯКІ ДНІ УКРАЇНЦІ БУДУТЬ
ВІДПРАЦЮВАТИ ПО СУБОТАХ

В Україні в 2018 році на суботу перенесуть п'ять робочих днів. Відповідне розпорядження ухвалив Уряд.

Повідомляється, що низку робочих днів перенесли для забезпечення раціонального використання робочого часу та створення сприятливих умов для святкування Міжнародного жіночого дня (8 березня), Дня праці (1 травня), Дня Конституції України (28 червня), Різдва (25 грудня) і Нового року (1 січня 2019 року).

ТАКИМ ЧИНОМ, РОБОЧІ ДНІ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЮТЬСЯ:
з п'ятниці 9 березня переноситься на суботу 3 березня;
понеділка 30 квітня – на суботу 5 травня;
п'ятниці 29 червня – на суботу 23 червня;
понеділка 24 грудня – на суботу 22 грудня;
понеділка 31 грудня – на суботу 29 грудня.

Нагадаємо, в Україні святковими днями є:
1 січня – Новий рік,
7 січня і 25 грудня – Різдво,
8 березня – Міжнародний жіночий день,
1 травня – День праці,
9 травня – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні,
28 червня – День Конституції України,
24 серпня – День Незалежності України,
14 жовтня – День захисника України.
Вихідними днями також будуть Великдень (8 квітня) і Трійця (27 травня).

НОВІ ВИДАННЯ

У КРОКАХ ЗОЛОТИХ

У Івано-Франківському видавництві «Місто НВ» побачила світ нова поетична збірка Любомира Михайліва «Час горобиної ночі», видана до 65-річчя автора. З цим і вітаємо.

Кажуть: «Життя прожити – не поле перейти»... Народна мудрість, яка супроводжує нас століттями. І ми йдемо. Губимо свої кроки у травах, на битих стежках, по горах і узбіччях... Залишаємо себе в дітях, добрих вчинках. Доля поета – зостатися віршем. «Вірші живі, бо мають мою кров, / Мої думки, мою любов і вдачу» («Висота»). Нині хочу процитувати слова з нової поетичної збірки (а їх у автора чимало) «Час горобиної ночі» члена Національних спілок письменників, журналістів та краєзнавців України, лауреата багатьох премій, мого літературного наставника...

З цієї поетикою добре знайома, росла на його віршах, вчилася, черпала снагу, надихалася...

Нині Любомир Михайлів – керівник літоб'єднання «Горгани», що діє при Рожнятівській ЦБС. Він згуртував творчих, талановитих людей бойківського краю. Завдяки невтомності та ентузіазму пана Любомира засвічуються на літературному небозводі нові імена, народжуються нові книжки.

Листи-дороги кличуть, я читаю,
Вичитую до титли їх, до коми,
Мені, в літах, неначе юнакові,
Назустріч весни мчать. Я їх стрічаю.

І саме з такою молодечею, юначою нестримністю поет долає триб за трибом, вкладає рядок за рядком, бо «...це наш час. Його несем, / Немов творіння, в нову еру...»

Заглиблюючись у творчу біографію автора, звернула увагу на дати написання творів, бо згадуються слова, які він неодноразово повторював мені: «Ні дня без рядка». Ні дня...

Ця книжка без літературних формальностей (розділів тощо), хоча з цікавими циклами дво-, три-, чотиривіршів, ронделів, сонетів – майстерно укладена, легко читається, плавно органічно вірш за віршем розкриває нові обрії, нові світи, глибоко передає почуття, переживання, додає сили, щоб «...пересилити біль, пересилити спрагу і втому» і «...на долонях доби залишити останню сльозу...»

Почуття любові до Бога, світу, Вітчизни, природи, жінки тісно переплетені однією ниткою, одним поривом, одним почуттям – воно глибоке і щире, як і сама душа автора.

Серед нелегкого сьогодення, де ілюзії породжують нарікання, де світ, зчорнілий від горя прагне світла і затишку, мить здатна зруйнувати цілу епоху – так хочеться чогось доброго і щирого, вічного і нетлінного, так прагнеться віри, простоти, людяності... Поете, даруйте світові світло, несіть нетлінну силу поетичної мислі між люди, бо Ваша «Поезія – великий білий світ, / У житній закодований зернині...»

Лєся ШМИГЕЛЬСЬКА,
член НСПУ, голова первинного осередку «Просвіти» с. Камінь Рожнятівського району

КІНОІСТОРІЯ

РІВНО ЧЕРЕЗ 100 РОКІВ

В УКРАЇНІ ЗНЯЛИ ФІЛЬМ ДО СТОРІЧЧЯ БОЮ ПІД КРУТАМИ

На Київщині – просто посеред поля біля села Підгірці на Йордан знімали фінальну сцену історичного екшену «Крути 1918. Захист». 100 років тому, 29 січня 1918-го, поблизу станції Крути на Чернігівщині відбувся бій між горсткою студентів, гімназистів та військовиків і загонами червоної орди.

Події під Крутами, а саме – боротьба молоді за Незалежність держави – перегукуються із сьогоденням. Тоді загинуло близько сотні студентів і гімназистів. 27 із них потрапили до полону й були замордовані. Стрічка нагадує про подвиг молодих українців.

Євген Ламах виконує одну з головних ролей стрічки – Андрія Савицького. Це молодший із синів генерала. Студент-картограф за сценарієм воює протирідного брата. Той – ка-

ровий військовий, який перейшов до червоних лав.

«Він каже, що йому не потрібна війна, що в нього є сім'я. Батько й брат – військові, і йому цього вистачає і вдома... А він хоче бути картографом. У нього (героя) є ціль, до якої він прямує. Але через деякі події він все-таки вирішує піти і захищати, як «кожен громадянин має захищати свою свободу», – розповідає актор Євген Ламах.

На тлі родинного конфлікту йде війна, яка, за словами режисера, ілюструє трагедію 100-річної давнини. Сценарій фільму почали писати ще десять років тому, однак втілити ідею змогли лише зараз.

«Рівно через 100 років історичні події повторюються, тому саме зараз фільм став таким актуальним. І навіть те, що відбувається на майданчику, –

ви бачите, які погодні умови, – вони такі самі, бо ми знімаємо саме тоді, коли відбувався бій», – каже автор ідеї та сценарію фільму «Крути 1918. Захист» Костянтин Коновалов.

Знімати стрічку почали ще восени. Крім Київщини, знімали також у Черкаській області, в Київській фортеці, а в Межигір'ї зобразили Париж. Бюджет фільму – 52 мільйони гривень, хоч режисер хотів би більше.

«Хочеться використати більше техніки, піротехніки, масовки. Хочеться знімати не три-чотири хвилини на день, а «точити» кожний кадр», – пояснює режисер фільму Олексій Шапарев.

Стрічку глядачам планують показати в жовтні. Обидва брати Савицькі – Олександра та Андрій – змагаються між собою за майбутнє держави і за кохану дівчину.

ДИВОВИЖИ

У БУКОВЕЛІ – ЛЬОДОВИЙ ГОТЕЛЬ

«Ice Hotel Bukovel» – унікальний готель, побудований зі снігу та льоду, відчинив свої двері для гостей туристичного комплексу «Буковель».

Це перший і поки що єдиний готель в Україні, збудований з льоду. Розташований він на трасі 1С, тож лижники і сноубордисти можуть безперешкодно до нього дістатись і навіть просто пофотографуватись.

В «Ice Hotel Bukovel» стіни, підлога, бар, навіть меблі зроблено з льоду. Температура всередині коливається від -2 до -5. Для того, щоб гостям було комфортно переночувати, ліжка застеляють овечими шкурками, а для сну тут видають спеціальні спальні мішки.

ДУМКИ

ЗОЛОТІ РОЗСИПИ

Людина все робить навпаки. Поспішає подорослішати, а потім тужить за дитинством. Втрачає здоров'я заради грошей і тут же витрачає гроші на те, щоб здоров'я поправити. Думає про майбутнє так нетерпляче, що нехтує справжнім, через що не має ні сьогодення, ні майбутнього. Живе так, наче ніколи не помре, і вмирає так, наче ніколи не жила.

Іноді треба померти, щоб почати жити.

Завжди потрібно знати, коли закінчується черговий етап твого життя. Замикається коло, починається двері, завершується розділ – не важливо, як ти це назвеш, важливо залишити в минулому те, що вже належить минулому...

Іноді трапляється, що життя розводиться двома людьми

– тільки для того, щоб показати обом, наскільки вони важливі одне для одного.

Щойно я знайшов усі відповіді, змінилися всі запитання.

Врешті-решт усе обов'язково повинно бути добре. Якщо щось погано – отже, це ще не кінець...

Пауло КОЕЛЬО,
бразильський прозаїк і поет

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

СІЧЕНЬ

(Закінчення. Поч. в № 1–3)

21 СІЧНЯ

1893 р. народився **Орест Кузьма** (Львівщина), український есперантист, професор Коломийської гімназії, вчений, популяризатор Міжнародної мови есперанто.

1912 р. народився **Олександр Гірич** (с-ще Богородчани), учитель, просвітній діяч, який здійснив акт самоспалення на могилі Тараса Шевченка в Каневі як протест проти русифікації в Україні.

22 СІЧНЯ

День Соборності України.

1918 р. Центральна Рада IV Універсалом на Софійському майдані в Києві **проголосила Українську Народну Республіку**.

1933 р. народився **Іван Могитич** (с. Підліски тепер Долинського р-ну), засновник і директор інституту «Укрзахід-проектреставрація», академік, народний архітектор України, автор проектів реставрації Благовіщенської церкви в Коломиї та Манявському скиті.

1943 р. народився **Михайло Головатий** (с. Братишів Тлумацького р-ну), громадсько-культурний діяч, краєзнавець, дослідник пам'яток старого Станіслава, соліст вокального ансамблю «Черемош», один із засновників осередку «Просвіти», член Правління і Ради МО товариства «Просвіта», депутат обласної Ради І демократичного скликання, заслужений працівник культури України (2007), лауреат обласної премії ім. Володимира Полєка (2011).

1948 р. народилася **Зеновія Островська** (с. Галич Підгаєцького р-ну), інженер-економіст, громадсько-політична діячка, голова осередку Товариства української мови.

24 СІЧНЯ

1863 р. народився **Остап Нижанківський** (Львівська область), священник УГКЦ, композитор, диригент, громадський діяч. Брат співака Олександра Нижанківського.

1873 р. народився **Карел Гадачек** (с. Грабовець тепер Богородчанського р-ну), доктор наук, професор Львівського університету, перший керівник кафедри класичної археології та праісторії університету на початку її існування (1905), керівник археологічних семінарів, організатор «Академічного гуртка любителів археології».

1953 р. народилася **Марта Базак** (м. Коломия), майстер гобелена, графіки, живописця, завідувачка відділів кераміки і тканин Коломийського музею народного мистецтва Гуцульщини і Покуття, член НСХУ, заслужений художник України (2010).

25 СІЧНЯ

1938 р. народився **Володимир Шевчук** (с. Зелений Гай Заліщицького р-ну Тернопільської обл.), художник по дереву, головний художник художньо-виробничого об'єднання «Гуцульщина» в Косові, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка.

26 СІЧНЯ

1863 р. народився **Павло Кошиць** (с. Кирилівка на Київщині), український оперний і камерний співак.

27 СІЧНЯ

Міжнародний день пам'яті жертв голокосту.

1888 р. народився **Павло Волянський** (с-ще Отинія тепер Коломийського р-ну) педагог, громадсько-культурний діяч. Викладав у Перемишльській чоловічій гімназії (Польща) та жіночій семінарії (1916–1937). Префект бурси ім. Шашкевича.

1958 р. народився **Василь Левицький** (с. Білі Ослави Надвірнянського р-ну), краєзнавець, лауреат премії імені Маріїки Підгірянки.

28 СІЧНЯ

1928 р. народилася **Дарія Городецька** (с. Яглуш Рогатинського р-ну), педагог, просвітньо-громадська діячка, голова Рогатинського об'єднання ТУМ ім. Т. Шевченка, вишивальниця.

29 СІЧНЯ

День пам'яті Героїв Крут.
1918 р. відбувся бій під Крутами, в якому в нерівній боротьбі проти московсько-більшовицького війська полягли 300 українських студентів.

30 СІЧНЯ

1868 р. народився **В'ячеслав Будзиновський** (с. Баворів на Тернопіллі), український громадсько-політичний діяч, історик, публіцист, один із засновників Української радикальної партії.

1928 р. народився **Анатолій Мороз** (с. Натягайлівка Кременчуцького р-ну) письменник, літературознавець, критик. Лауреат Шевченківської премії 1982 року за роман «Четверо на шляху».

1938 р. народився **Іван Мазепа** (с. Нараївка тепер Галицького р-ну), професор і директор Карпатського науково-дослідного інституту проблем захисту генофонду населення.